

KOKKOLAN KAUPUNKI

PIHTINEVAN TUULIPUISTON OSAYLEISKAAVA, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 10.11. - 12.12.2022.

KOOSTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SAADUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ SEKÄ NIIHIN LAADITUT VASTINEET

Lausunnot

1. Luonnonvarakeskus Luke
2. Telia Finland Oyj
3. Verkko Korpela Oy/Jouni Karvonen
4. Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos
5. Suomen erillisverkot
6. NEOEN
7. Traficom (Liikenne- ja viestintävirasto)
8. Puolustusvoimat 2.Logistiikkarykmentti
9. Kannuksen kaupunki
10. Keski-Pohjanmaan liitto
11. Pohjanmaan liitto
12. Metsähallitus
13. Fingrid Oyj
14. Etelä-Pohjanmaan ELY (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)
15. Ilmatieteen laitos

Mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei jätetty mielipiteitä.

Lausunnot	Huomioiminen kaavoituksessa
Luonnonvarakeskus Luke	Vastine
Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.	Merkitään tiedoksi.
Telia Finland Oyj 20.9.2023	Vastine
Hankealueen läpi kulkee Telian radiolinkki lausuntoon liitetyn kartan mukaisesti. Telia pyytää toimittamaan lähimmäs linkkijännitettä suunniteltujen voimaloiden koordinaatit Telialle, jotta radiolinkin ja voimaloiden todellinen etäisyys voidaan vahvistaa ja tarvittaessa selvittää radiolinkin korjausvaihtoehdot ja arvioida korvauskustannukset. Etäisyyttä radiolinkkiin tulisi olla vähintään 100 m. Telia edellyttää, että radiolinkin korvaamisen kustannukset hyvitetään Telialle tai muussa tapauksessa linkkijännitteen kohdalle suunnitellut voimalat pitää sijoittaa toisin tai jättää rakentamatta. Sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä vaarajännitesselvitys ristikkäin ja rinnakkain kulkevien johtojen osalta.	Telian radiolinkki on huomioitu kaavasuunnitelman voimalasijoittelussa. Lähimmistä voimaloista toimittetaan koordinaatit Telialle tarvittaessa. Sähkönsiirtojohtoista tullaan tekemään vaarajännitesselvitys suunnittelun edetessä.
Verkko Korpela Oy	Vastine
Ei huomautettavaa hankkeesta. Verkko Korpela Oy muistuttaa kuitenkin huomioimaan määräysten mukaiset riittävät turvaetäisyydet alueella sijaitsevaan Verkko Korpela Oy:n sähköverkkoon. Kälviäntien ympäristössä on 20 kV ja 0,4 kV jakeluverkkoa. Hankkeen toteuttaja maksaa tarvittaessa johto- ja laitesiiroista aiheutuvat kustannukset.	Hankkeen suunnittelussa on huomioitu ja myös jatkosuunnittelussa huomioidaan Verkko Korpela Oy:n sähköverkko.
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos	Vastine
Ei lausuttavaa/huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Suomen erillisverkot	Vastine
Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi.
NEOEN	Vastine
NEOENilla on kehitteillä kaksi tuulivoimahanketta Pihntinevan läheisyydessä (Akkalankangas Kokkolassa ja Takkukankaan hanke Toholammin alueella), molemmissa on YVA-menettely ja kaavoitus käynnistetty syksyn 2022 aikana. Pihntinevan liittymisjohtoreitti on merkitty kulkemaan Akkalankankaan läpi. Tämä reitti-vaihtoehto tulee suunnitella uudelleen. Seudun tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset tulee huomioida mahdollisessa aikaisessa vaiheessa. NEOEN toimittaa mielellään Akkalankankaan voimalamäärät, layoutit ja dimensiot yhteismallinnuksia varten. NEOEN toivoo vastaavia Pihntinevan hankkeesta.	Kaavoituksen alkuvaiheen Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyjä hankkeen sähkönsiirron vaihtoehtoja on tarkistettu hankkeen YVA-menettelyn aikana huomioiden mm. Akkalankankaan hanke. Lähialueiden hankkeiden yhteisvaikutukset on arvioitu hankkeen YVA-menettelyssä ja vaikutusarviointia täydennetään kaavoituksen yhteydessä hankkeiden suunnittelutilanteen mahdollistamalla tarkkuudella.
Traficom (Liikenne- ja viestintävirasto)	Vastine
Pihntinevan tuulivoimahanke sijaitsee Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman lähialueella. Alueella on korkeusrajoitus lentoliikenteen turvaamiseksi. Tietoa korkeusrajoituksesta Fintraffic Lennonvarmistus Oy:ltä ja lentoaseman pitäjältä Finavia Oyj:ltä. Korkeusrajoitus on määrätty korkeus merenpinnasta ja voi vaikuttaa voimaloiden sallittuun korkeuteen. Huomioitava myös radiojärjestelmät. Vaikutuksia voi olla TV-vastaanoton laatuun, matkaviestinpalveluihin, tutkajärjestelmiin ja radiolinkkeihin. Hankkeesta vastaavia suositellaan ottamaan yhteyttä kaikkiin lähialueen radiojärjestelmien omistajiin. Radiopaikannusjärjestelmien ja	Suunnitellut voimalapaikat sijaitsevat Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman maakuntakaavaan merkityn suojavyöhykkeen ulkopuolella. Alueella toimivilta teleoperaattoreilta, viestiverkon haltijoilta, Digiltalta sekä ilmailuviranomaisilta on pyydetty lausunnot hankkeen YVA-menettelyssä ja kaavan OAS-vaiheessa ja pyydetään myös jatkossa kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa. Hankkeesta vastaava on hakenut ja saanut lentoesteluvat YVA-menettelyssä tarkastelluille neljälle voimalapaikalle, jotka sijoittuvat voimalaryhmien reuna-alueiden korkeimmille maastonkohdille.

radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.	
Puolustusvoimat 2.Logistiikkarykmentti	Vastine
Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. Logistiikkarykmentit antavat Puolustusvoimien lausunnot kaavioista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Pääesikunnan operatiivinen osasto antaa tuulivoimatoimijoille Puolustusvoimien lausunnot sensorivaikutusten tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä. Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva myönteinen pääesikunnan hyväksyttävyyslausunto ennen kaavan hyväksymistä. Uusi lausunto hyväksyttävyydestä tarvitaan, jos voimalamäärä kasvaa, kokonaiskorkeus on yli 10 m korkeampi tai sijoittelu muuttuu yli 100 m aiemmasta. Pienemmistä muutoksista pyydetään tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.	Puolustusvoimilta on saatu 13.1.2023 myönteinen lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Lausunnon jälkeen hanke on merkittävästi supistunut laajuudeltaan ja voimalamäärältään. Koska useiden voimaloiden sijainteja on muutettu, pyydetään Puolustusvoimien lausunto uudelleen kaavoituksen edetessä tarkentuvalla hankesuunnitelmalla ennen kaavan hyväksymistä.
Kannuksen kaupunki	Vastine
Kannuksen kaupunki on tehnyt Kokkolan kaupungille kansallispuisto-yhteishankkeesta Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan luonnonsuojelualueelle. Alue sisältää Natura 2000-alueen, soidensuojeluohjelma-alueen sekä yksityisten luonnonsuojelualueiden muodostaman kokonaisuuden. Alue jää osittain Pihtinevan vaikutusalueelle. YVassa tulisi huomioida erityisesti luonnonsuojelualueelle (=kansallispuiston hankealue-ehdotus) maisemalliset vaikutukset, melu- ja välkehaitat. Tuulivoimaloiden sijoittaminen riittävän etäälle kansallispuistoalueesta tärkeää, jotta hanke ei vaarannu.	Kaavasunnitelmassa on huomioitu lähialueille sijoittuvat Natura 2000-alueet, valtion- ja yksityiset suojelualueet, soidensuojeluohjelma-alueet. YVA-menettelyn tulosten pohjalta hanketta on supistettu merkittävästi Etelänevan-Viitasalonnevan-Seljäsennevan suunnalla. Luonnonsuojelualueita lähimmät voimalat sijoittuvat kaavasunnitelmassa yli 3,5 km etäisyydelle. Luonnonsuojelualueen avosoilta voimaloita on monin paikoin nähtävissä, mutta etäisyyden johdosta voimaloiden melu- ja välkevaikutukset eivät ulotu luonnonsuojelualueelle. Kokkolan kaupunki ei ole toistaiseksi päättänyt sitoutua kansallispuistohankkeeseen.
Keski-Pohjanmaan liitto	Vastine
Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueiden välittömässä läheisyydessä ja niiden sisällä sijaitsee maakuntakaavassa SL3 merkinnällä olevat perustettavat tai perustettavaksi tarkoitetut suojelualueet: Iso Ristineva-Pikku Ristineva, Kiimaneva-Ison Köyrisenneva ja Etelänevan-Viitasalonneva-Seljäsenneva. Pihtinevan suunnittelussa tulee kiinnittää huomioita näiden alueiden suojeluarvojen säilymiseen. Eläimistö- ja luontoselvitykset tärkeässä roolissa. Lisäksi huomioitava Maakuntakaavaan merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä suoalue: Ristineva. Lisäksi huomioitava itäisen hankealueen arvokas harjualue (ge-1, herlevinharju-isoluoma-uusilampi) sekä arvokas moreenialue (ge-3, pakopirtinkangas-laiskunharju). Keski-Pohjanmaan liitto pyytää myös huomioida: seututien 757 (Kälviä-Ullava) varrella olevan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän Välikylässä sijaitsevan Pajalan taloryhmän (272_171), maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaan maisema-alueen Alikylän kulttuurimaiseman (272_181). Lisäksi tulee erityisesti huomioida hankealueelle sijoittuvat muinaisjäännökset. Itäisen suunnittelualueen läpäisee lisäksi moottorikelkkailun runkoreitin yhteystarve. Sähkönsiirron suunnittelussa täytyy huomioida maakuntakaavan merkinnät, jotka kohdistuvat sähkönsiirtoreitille ja pyrittävä minimoimaan uusien johtokäytävien tarve.	Voimassa olevan Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan ja valmisteilla olevan vaihemaakuntakaavan merkinnät on huomioitu kaavaselostuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu kattavat selvitykset mukaan lukien luonto- ja maisemaselvitykset sekä melu- ja välkeselvitykset. Selvityksiä on edelleen täydennetty ja päivitetty kaavoituksen yhteydessä. Pihtinevan hanke ja kaavaluonnos on nähtävillä olleen Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan periaatteiden mukainen ja suunnitellut tuulivoimaloiden paikat sijoittuvat vaihemaakuntakaavaluonnoksen tuulivoimaloiden alueelle tai aivan rajauksen tuntuun.
Pohjanmaan liitto	Vastine

OASissa on hyvin huomioitu hankkeen sijoittuminen suhteessa Pohjanmaan maakuntakaavaan 2040. Ku- vassa 6 on ote Pohjanmaan maakuntakaavasta 2040, mikä ei käy ilmi kuvatekstistä. Vireillä olevien tuulivoi- mahankkeiden listalta puuttuu Kruunupyyssä sijait- seva Kvarnbackenin tuulivoimahanke. Ei muuta lau- suttavaa.	OASin on päivitetty maakuntakaava-kuvaan teksti Pohjanmaan maakuntakaavasta 2040. Kvarnbacke- nin hankkeen tiedot on lisätty kaavaselostukseen.
Metsähallitus	Vastine
Metsähallitus pyytää rajaamaan hankealueen ulkopuo- lelle valtion luonnonsuojelualueet, Natura 2000-ver- kostoon kuuluvat alueet: Eteläneva-Viitasalonneva- Seljäsennevan (SAC), Lähdennevan (SPA/SAC), Iso Ris- tineva- Pikku Ristinevan (SAC) Natura-alueet saman nimisine luonnonsuojelualueineen, sekä Kiimannevan- Ison Köyrisennevan luonnonsuojelualue. Lisäksi huo- mioitava: noin 5 kilometrin päässä hankealueesta si- jaitsevat Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynnevan (SPA/SAC) ja Vionnevan (SPA/SAC) Natura- ja luon- nonsuojelualueet. Alueet tulee rajata hankealueen ul- kopuolelle asiaankuuluvien suojaetäisyyksien, riippuen alueen luonteesta ja lajistosta. Natura-arvioinnit tulee laatia kaikille läheisille Natura-alueille, jotka ovat lin- nustollisesti arvokkaita tai jolla esiintyy suojeluperus- teena tai luontotyyppille tyypillisenä lajina metsäpeura, suurpetoja tai uhanalaisia päiväpetolintuja. Natura- ja ympäristövaikutustenarvioinnissa tulee kiinnittää eri- tyistä huomiota Natura-alueiden välisiin ekologisiin yhteyksiin ja yhteisvaikutuksiin muiden tuulivoima- ja voimajohtohankkeiden kanssa. Hankealueella esiintyy tod.näk. kaikkia em. lajeja ja arvokasta linnustoa (ka- nalinnut, pöllöt, metsähanhi). Hankkeen vaikutuksia maakotkalle tulee selvittää metsähallituksen ohjeen "Hyvät käytännöt tuulivoimahankkeista maakotkalle aiheutuvien vaikutusten selvittämisessä ja arvioin- nissa" mukaisesti. Linnustoselvityksen vaikuttavat oh- jelma perusteella riittävältä, mutta esitettyjen vaihto- ehtojen lisäksi muitakin vaihtoehtoja voidaan joutua harkitsemaan törmäysmallinnuksen tulosten valmis- tuttua. Selvityksissä on löydetty runsaasti metsäkana- lintujen soidinpaikkoja. Ruotsalaisessa tutkimuksessa (Taubmann ym. 2021) suositellaan, ettei voimaloita rakenneta 865 metriä lähemmäs soidinalueita. Metsä- peuran osalta ei tutkimustuloksia, mutta arvellaan ole- van herkempi kuin poro. Poroilla häiriövaikutukset yl- tävät viiden kilometrin päähän voimaloista (Skarin ym. 2018). Luonnonvarakeskuksen aineistojen ja lumijäl- kilaskentojen lisäksi metsäpeurojen alueidenkäyttöä tulisi havainnoida maastossa vasanhoitojakson aikana. Metsähallitus ei lausu erikseen OASista vaan toimittaa tämän lausunnon tiedoksi kunnalle kaavoitusprosessia varten.	Lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu YVA-me- nettelyn yhteydessä laadituissa selvityksissä, arvi- oinneissa ja Natura-arvioinneissa. YVA-menettelyn tulokset on huomioitu kaavaluonnoksen laatimisessa mm. supistamalla hankesuunnitelmaan merkittä- västi lähialueiden luonnonsuojelu- ja Natura-aluei- den suuntiin. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu kattavat luonto- ja linnustoselvitykset. Selvityksiä on edelleen täydennetty ja päivitetty kaavoituksen yhteydessä.
Fingrid	Vastine
Hirvinevan sähköaseman nimi tulisi muuttaa Hirvisuon sähköasemaksi, ettei tule sekaannuksia. Fingridillä ei ole muuta lausuttavaa. Muiden kuin Fingridin omista- mien voimajohtojen osalta tulee pyytää erillinen lau- sunto voimajohtojen omistajilta. Fingrid pyytää lisäksi tietoja hankkeen etenemisestä.	Hirvisuon sähköaseman nimi on huomioitu kaava- selostuksessa. Kaavoitettavalla alueella ei ole voi- majohtoja. Alueen sähköjakeluverkko-yhtiöltä on pyydetty lausunnot hankkeen YVA-menettelyssä ja OAS-vaiheessa ja pyydetään edelleen kaavan luon- nos- ja ehdotusvaiheissa.
Etelä-Pohjanmaan ELY (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)	Vastine
ELY-toteaa, että hankekokonaisuus ei ole voimassa olevan Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan mukai- nen. 6. vaihemaakuntakaavan laatiminen on aloitettu ja kaavatyössä selvitetään tuulivoimatuotantoon so- veltuvat alueet. OASissa om pääosin esitetty ja avattu	Kälviäntien varrella oleva asutus on huomioitu hank- keen suunnittelussa. Ympäröivien hankkeiden yh- teisvaikutukset Pihtinevan hankkeen kanssa, sekä sähkönsiirron ja liikenteen vaikutukset on tarkas- teltu hankkeen YVA-menettelyssä ja arviointeja on

KOKKOLAN KAUPUNKI - PIHTINEVAN TUULIPUISTON OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN PALAUTE JA VASTINEET

kaavoituksen tavoitteet ja lähtökohdat, aikataulu ja vaikutusten arviointi osana YVA-prosessia. Sähkön-siirto ja muut YVA-hankkeet merkittävä osa kokonai-suutta ja yhteisvaikutuksia. Erityisesti huomioitava kahden osa-alueen väliin jäävien asuinalueiden asuk-kaisiin kohdistuvat vaikutukset. Liikenteen yhteisvai-kutukset muidenkin hankkeiden kanssa tulee arvioida. Tuulivoimalat sijoitettava riittävän etäälle maanteistä "Tuulivoimalan rakentamisesta liikenneväylien lähei-syyteen"-ohjeen mukaan.	täydennetty ja päivitetty kaavaselostuksessa. Maan-tiet on huomioitu voimaloiden sijoituksessa.
Ilmatieteen laitos	Vastine
Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa OASista, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä sääätut-kasta.	Merkitään tiedoksi.